

Ризики виникнення аварійних ситуацій на підприємствах харчової промисловості

О.П. Слободян, В.А. Заєць, Л.П. Нещадим
Національний університет харчових технологій

Харчова промисловість є важливою складовою частиною агропромислового комплексу України, яка нараховує понад 25 різних галузей.

Підприємства харчової промисловості можуть бути віднесені до потенційно-небезпечних об'єктів, оскільки на них можуть виникати аварії, вибухи, пожежі, викид небезпечних хімічних речовин. Розрізняють легкі, середні, важкі та особливо важкі аварії.

На підприємствах харчової галузі найчастіше трапляються такі аварії:

- аварії з витоком сильнодіючих отруйних речовин (аміаку, хлору, сірчаної та азотної кислот, формальдегіду, сірчистого ангідриду та інших речовин);
- аварії з виходом з ладу машин, механізмів, комунікацій внаслідок порушення технології виробництва;
- пожежі та вибухи;
- аварії на транспорті та інші.

На підприємствах харчової промисловості, які використовують хімічно-небезпечні речовини, виникають аварії з витоком їх і зараженням навколишнього середовища. До найголовніших джерел таких хімічних аварій можна віднести:

- викиди та витoki небезпечних хімічних речовин;
- загорання різних матеріалів, обладнання, будівельних конструкцій;
- аварії на транспорті при перевезенні небезпечних хімічних речовин, вибухових та пожежонебезпечних вантажів.

Передбачити час та місце аварії не можливо, проте існує можливість прогнозувати її масштаби і наслідки

Для будь-якої аварії характерні стадії виникнення, розвитку і складу небезпеки.

Прогнозування масштабів зон зараження небезпечними хімічними речовинами при аваріях на технологічному обладнанні та ємностях при зберіганні, транспортуванні, а також у випадку руйнування хімічно-небезпечних об'єктів проводиться за допомогою методики прогнозування.

Основна вимога техногенної безпеки – попередження розвитку промислових аварій. Заходи носять як організаційний, так і інженерно-технічний характер і спрямовані на усунення причин аварій, максимальне зниження можливих руйнувань і втрат, а також створення умов для своєчасного проведення робіт з ліквідації наслідків аварійних ситуацій. Всі ці заходи відображаються в плані ліквідації аварійних ситуацій на підприємстві, який визначає підготовку підприємства до захисту і порядок ліквідації наслідків.